

MOZAIKA Z PŘÍRODY BR DOLNÍ MORAVA MAPOVÁNÍ OHROŽENÝCH DRUHŮ NEJEN NA PODLUŽÍ

Petr Čupa

Lužní lesy jsou domovem mnoha ohrožených druhů

Biosférická rezervace Dolní Morava je mezinárodně uznávaná oblast, na jejímž území se nachází nesmírné kulturní a přírodní hodnoty. Není proto náhodou, že se tento region dostal v rámci UNESCO nejen do Světové sítě biosférických rezervací, ale také na Seznam světového dědictví. Rovněž vědci z různých oborů si tuto výjimečnou krajinu často vybírají jako zájmové území pro svoji výzkumnou činnost. Jedním z častých témat vědeckých projektů jsou ohrožené druhy rostlin a živočichů. Touto problematikou se v současné době zabývá i tým složený z odborníků z celé České republiky, který se pod vedením Mendelovy univerzity v Brně utvořil s cílem realizovat projekt nazvaný Červená kniha dřevin ČR, Červená kniha ohrožených druhů lužních lesů BR Dolní Morava a Červený seznam ohrožených druhů Školního lesního podniku Křtiny. Projektovými partnery jsou Biosférická rezervace Dolní Morava (BR DM) a Školní lesní podnik Masarykův les Křtiny (ŠLP).

Projekt, jehož námět vychází ze Státní politiky životního prostředí ČR, je úzce navázán na Koncepti ochrany přírody Jihomoravského kraje a naplňuje vybrané cíle strategických a plánovacích dokumentů týkajících se ochrany přírody a krajiny.

Byl zahájen na začátku roku 2015 a v první fázi zahrnoval analýzu stavu

výskytu ohrožených druhů dřevin na území České republiky. Vzhledem k tomu, že ve vyhlášce ministerstva životního prostředí č. 395/1992 Sb. je množství ohrožených druhů dřevin opomenuto, bylo nutno provést její komplexní zhodnocení a navrhnout doplňky. Na základě zjištěného stavu byl vytvořen kompletní seznam ohrožených druhů ve formě Červené knihy dřevin ČR, jež bude podkladem pro legislativní úpravy. Na Mendelově univerzitě se nachází jedno z mála pracovišť u nás, které se specializuje na obor dendrologie – hodnocení dřevin a jejich ekologie.

V další fázi projektu byl ve dvou vytipovaných oblastech (lužní lesy BR Dolní Morava a ŠLP Křtiny) proveden průzkum ohrožených druhů organismů. Získané poznatky byly využity při zpracování Červeného seznamu rostlin BR DM, Červeného seznamu obratlovců BR DM, Červeného seznamu bezobratlých BR DM a mapy BR DM s vyznačením maloplošných zvláště chráněných území a popisem vybraných ohrožených druhů organismů. Tyto materiály budou publikovány v roce 2016, stejně jako Červený seznam ŠLP Křtiny, který bude k dispozici v elektronické podobě. Všechna data budou následně zadána do nálezkové databáze Agentury ochrany přírody a krajiny ČR.

V rámci projektu je také pamatováno na proškolení zaměstnanců státní správy, samosprávy, Lesů ČR, s. p., a ŠLP Křtiny formou seminářů k určení a ochraně vybraných ohrožených druhů. S problematikou ohrožených druhů a jejich ochrany jsou průběžně formou přednášek seznamováni i studenti a laická veřejnost. Pro úplně nejmenší obdivovatele přírody je připraveno pexeso s obrázky ohrožených druhů BR Dolní Morava.

Významnou součástí tohoto komplexního projektu představuje záchrana ohrožených druhů. Na základě terénních průzkumů byly vytypovány druhy rostlin pro pilotní záchraný program, pro který byly v lesní školce ŠLP Křtiny vybudovány dva polykarbonátové skleníky s příslušenstvím. Sběr plodů a semen se uskutečnil jak ve ŠLP Křtiny, tak na území BR DM. Počítá se s tím, že vypěstované rostliny budou průběžně vysazovány do volné přírody kvůli posílení existujících populací, případně pro obnovu populací zaniklých. Poznatky získané při množení rostlin

Mezi silně ohrožené druhy patří i rosnička zelená; dorůstá jen 3 až 5 cm, ale je z našich žab nejhlasitější. Fota: autor

bude možno využít v rámci záchraných programů v rámci celé České republiky. Přidanou hodnotu projektu posiluje skutečnost, že na řešení problematiky rozmnožování ohrožených druhů rostlin se v budoucnu mají podílet studenti Mendelovy univerzity, a to formou svých závěrečných prací.

Získané poznatky budou v rámci udržitelnosti projektu využity v budoucnu při tvorbě a zpracování zásad managementu lesních porostů s ohroženými druhy organismů i při tvorbě plánů péče o maloplošná zvláště chráněná území. Informace o průběhu projektu a jeho výstupu najdete zájemce na internetové adrese cerveneseznamy.mendelu.cz.

Samotným představováním některých zajímavých ohrožených druhů BR Dolní Morava se budeme zabývat v dalších číslech Malovaného kraje.

Článek vznikl v rámci projektu „Červená kniha dřevin ČR, Červená kniha ohrožených druhů lužních lesů BR Dolní Morava a Červený seznam ohrožených druhů ŠLP Křtiny“ reg. č. EHP-CZ02-OV-1-012-2014.

Podpořeno grantem z Islandu, Lichtenštejska a Norska.
Supported by grant from Iceland, Liechtenstein and Norway.

V UHERSKÉM BRODĚ SE LIDOVĚ TANČÍ

Petr Slinták

Letos se už popáté v několika jarních termínech sejdou v Uherském Brodě zájemci o lidové tance. Kdo by čekal, že v této aktivitě budou angažováni příznivci uherskobrodské Olšavy, mýlí se. Tradici výuky převážně slováckých tanců

totiž založila členka souboru Horněmčí. Inspirovala se přitom obdobným kurzem každoročně pořádaným v Kunovicích.

Iniciátorka brodské akce Jitka Bartošová sice žije v Horním Němčí, ale pracuje v uherskobrodské základní škole Na

Výsluní. I to je důvod, proč se kurz určený široké veřejnosti každoročně koná právě tam.

„Jako lektori mně v začátcích pomohli moji kamarádi z okolních folklorních souborů, z Kopaničáru, Javoriny nebo